

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Nadežda Budimović, Olivera Milošević, Zlatko Čobović, Jelena Petković, Tamara Skrozza, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Milena Vasić i Sanja Pavlović, na sednici održanoj 25. 1. 2024. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Neodgovarajućim objavljivanjem odgovora na tekst „Saopštenje za javnost GrO SNS”, objavljen 30. decembra 2023. godine, Internet portal Radio televizije Vranje

1. prekršio je tačku 2 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2. prekršio je tačku 2 Odeljka II (Nezavisnost od pritiska), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi imao za posledicu netačno, neobjektivno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je i tačke 1 i 6 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojima je novinar, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima i tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa, kao i da je obavezan da neguje etiku i kulturu javne reči i da poštuje pravo na odgovor.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Dragan Antić, kandidat za odbornika Ekološkog ustanka u Vranju podneo je žalbu jer, kako je naveo, redakcija najpre nije objavila saopštenje koje je poslao svim medijima, ali je, potom, objavila saopštenje lokalnog odbora SNS na to njegovo saopštenje, kojim se, kako je naveo, vređa njegova čast i ugled. „Napada se nebulozama moj ugled. Kao profesor geografije u vranjskoj gimnaziji i SŠ ‘Sveti Sava’ u Bujanovcu radim već 21 godinu. Pritom sam savetnik - spoljni saradnik Ministarstva prosvete pri Školskoj upravi Leskovac”, naveo je Antić. Na saopštenje Gradskog odbora SNS je poslao odgovor koji su, kako kaže, objavili svi drugi mediji, sem ove i još jedne televizije. Nakon njegovog upornog insistiranja, 11 dana kasnije, objavljeni su samo delovi tog odgovora, kako je naveo, “izvrnuto i cenzurisano”.

Direktor RTV Vranje Zoran Veličković je u odgovoru na žalbu, između ostalog, naveo da je Antićev odgovor stigao poslednjeg radnog dana 2023. godine, kada su svi, sem dežurne ekipe za vanredne događaje, bili na odmoru. Dežurni novinar je odgovarao na mejlove, ali je Antić

odgovor nije poslao na mejl redakcije, već direktora marketinga, koji je došao na posao 10. januara i tada je i prosledio redakciji tri mejla Dragana Antića. Čim su dobili “nazovi odgovor”, objavili su njegov deo, koji se može odnositi na podnosioca, a ostale delove nisu u skladu sa tačkama 6 i 8 člana 109 Zakona o javnom informisanju i medijima (po kojima odgovor ne mora da se objavi ako se ne odnosi na informaciju na koju podnosilac tvrdi da odgovara, kao i ako se odnosi na odnosi na mišljenje, a ne na tvrdnju o činjenicama, ili ako odgovor ne sadrži tvrdnju o činjenicama, već mišljenje). Kad je reč o primedbi da nisu objavili prvo saopštenje – nisu ga ni dobili, a saopštenje SNS nisu dobili kao odgovor na Antićevo saopštenje, nego kao saopštenje gradskog odbora te stranke. Pošto nije navedeno koja je tačno odredba Kodeksa prekršena, direktor je smatrao da nema potreba da dalje objašnjava zašto su postupili na ovaj način.

Po oceni članova Komisije za žalbe, sve okolnosti: neobjavljivanje saopštenja žalioca, odnosno opštinskog odbora njegove stranke, zatim objavljivanje odgovora opštinskog odbora SNS na neobjavljeno saopštenje, kašnjenje sa objavljivanjem odgovora žalioca na saopštenje SNS, kao i objavljivanje samo delova odgovora uz propratne cinične komentare - postupci su koji predstavljaju favorizovanje jedne političke opcije i kojima je prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije.

Komisija ističe da smernica u okviru tačke 2 poglavlja I ukazuje na to da je “otvoreno zalaganje za jednu političku opciju nespojivo sa novinarskom profesijom”, dok tačka 2 poglavlja II propisuje da “ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi imao za posledicu netačno, neobjektivno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti. Po tački 1 poglavlja IV novinar je, pre svega, odgovoran svojim čitaocima i tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno izdavača .

Postupanjem uredništva prekršena je i tačka 6 poglavlja IV, koja obavezuje novinara da neguje kulturu i etiku javne reči i poštuje pravo na odgovor. Ovo se posebno odnosi na način objavljivanja Antićevog odgovora. Ni po Kodeksu, ni po Zakonu o javnom informisanju i medijima, na koji se direktor poziva, urednik ne može sam odlučivati koji deo odgovora će objaviti, a koji ne. Naprotiv, Zakon propisuje da odgovor mora biti objavljen u celini i bez izmena. Ukoliko je bilo potrebe da se odgovor skрати ili izmeni, urednik je to morao da zatraži od onoga ko je poslao odgovor ili da odbije da ga objavi, ukoliko smatra da ne ispunjava zakonske uslove. Posebno nije dozvoljeno da redakcija komentariše delove odgovora u istom tekstu. Svoj eventualni komentar može objaviti tek nakon objavljivanja odgovora i, po pravilu, kao odvojenu vest.

Beograd, 25.1.2024.

Predsedavajuća

Nadežda Budimović

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs